

เทศน์พระ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันอุโบสถ ก่อนจะลงอุโบสถนะ ต้องสัมโมทนิยยกถาพักหนึ่งเพื่อฟังความ
ข่มของหัวใจ วันนี้เป็นวันวิสาขบูชา วันนี้เป็นวันเกิดของศาสนา เกิด ๒ ชั้น เกิดเป็น
เจ้าชายสิทธัตถะ กับเกิดเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เป็นร่วมโพธิ์ร่มไทร เห็นไหม เป็นภูเขาทอง แล้วเราเป็นภิกษุผู้บวชในศาสนา เป็น
อิกาเกาะภูเขาทอง เพราะอะไร เพราะธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใน สร้าง
สมมาเป็นหลักเป็นร่วมโพธิ์ร่มไทรของเราชาวพุทธ แล้วเรามีความศรัทธาความเชื่อบวช
ในศาสนา

ถ้าบวชในศาสนาแล้วเห็นไหม เราจะทำอย่างไรให้เรามีจุดยืนของเราใน ถ้าไม่มี
จุดยืน เหมือนกับอิกาเกาะภูเขาทองนะ เวลาห่มผ้าเข้าไปแล้วเห็นไหม จุดุดกรรมเป็น
ภิกษุขึ้นมา เขาเคารพบูชา เป็นนักรบ เป็นผู้บุกเบิก เป็นนักบวชในศาสนาเห็นไหม ได้ห่ม
ผ้ากาสาพัสดร์

สิ่งที่เป็นผ้ากาสาพัสดร์เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหามานะ
ไม่ใช่ค้นหาดั้งแต่เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
สะสมมาตั้งแต่เป็นพระโพธิสัตว์ เป็นพระโพธิสัตว์เห็นไหม สละชีวิตนะ สละฐานะ สละ
ทุกอย่างเพื่อปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ ปรารถนาแล้วยังไม่สมความปรารถนา

มีผู้ปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามากมาย แล้ว
ไปไม่ถึงเป้าหมายเห็นไหม ไประหว่างทางกลับก็มี ปล่อยไว้อย่างนั้นก็ไปไม่ถึงที่สุดมี
เท่าไร ขนาดปรารถนาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ยังเป็นการปรารถนาแล้ว
สะสมไป

เวลาเกิดมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะเห็นไหม เวลาเกิดมา เกิดมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ
ตั้งแต่เกิดวันนี้ แต่เป็นเมื่อ ๒,๐๐๐ กว่าปีมาแล้วเห็นไหม เราเกิดมานะ เราจะเกิดมาเป็น

ค้นหาสิ่งที่เกิดสิ่งที่เป็นโพธิญาณ สิ่งที่เกิดธรรม สิ่งที่ว่าธรรมๆ ค้นหาที่ไหน? จนสะท้อนใจออกบวชเห็นใหม่ ไม่เข้าไปดูออกบวชเลย ออกเลยออกค้นคว้าอยู่ ๖ ปี

วันวิสาขบูชา เรบอกกว่าวันนี้เป็นวันสำคัญทางศาสนา เรานะอีกามันเกาะภูเขาทอง เกิดมาในศาสนา มาบวชในศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วได้ปฏิบัติใหม่? ได้ค้นคว้าใหม่? สิ่งนี้เป็นผลบุญขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยไว้ให้เราได้อาศัย

ธรรมและวินัยที่ให้เราอยู่สุขสบายอยู่ทุกวันนี้เห็นใหม่ เข้าใจขึ้นมาออกบิณฑบาต ต้องมีข้าวตกบาตรแน่นอน เขามีศรัทธามีความเชื่อ เขาเชื่อในศาสนา เขาต้องมีอุปฐากอุปถัมภ์ แล้วเราเป็นนักรบเราเป็นนักบวชเห็นใหม่

อีกา มันเกาะภูเขาทอง มันสะท้อนใจบ้างไหมล่ะ เวลาเขาใส่บาตรเห็นใหม่ สิ่งที่เขาได้มา เขาได้มาอย่างไร เขาหาของเขามา เขาได้ห้ำได้ดิบเห็นใหม่ เขาต้องทำมาหากินของเขามา เขามีศรัทธามีความเชื่อ เขามาสละออกไปของเขา เขามาทำทานของเขา เราบิณฑบาตของเขามา แล้วเราทำประโยชน์อะไรให้กับเขาบ้าง? เราทำประโยชน์กับตัวเราไหม? เราทำประโยชน์กับตัวเขาไหม สัมมาอาชีวะ เลี้ยงชีพด้วยปณิธาน เห็นใหม่เลี้ยงปากด้วยอาหาร ด้วยปัจจัย ๔

แล้วหัวใจล่ะ? หัวใจมันเป็นธรรมขึ้นมาไหมล่ะ? ถ้ามันเป็นธรรม นี่เป็นสมบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยไว้ เห็นใหม่ “มารเอ๋ย ถ้าเมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ของเรายังไม่สามารถกล่าวแก้คำจาบจ้วงของเจ้าลัทธิต่างๆ ได้ เราจะไม่ยอมปรินิพพาน” แล้ววางธรรมวินัยไว้เผยแผ่อยู่ ๔๕ ปี ตั้งแต่พระกัสสปะ พระอนนทต่างๆ พระอุบาลี จะสืบทอดศาสนาไปเห็นใหม่

“มารเอ๋ย อีก ๓ เดือนข้างหน้าวันมาฆบูชา เราจะปรินิพพาน”

เราบวชมาในศาสนา ศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้กล่าวแก้คำจาบจ้วง ให้กล่าวแก้คนที่เขาติฉินนินทาในศาสนา ในศาสนานะ ศาสนาคืออะไร? แล้ว

เราเป็นอีกา เราไปเกาะภูเขาทอง ศาสนานี้ให้เราร่วมเย็นเป็นสุข แล้วเราปกป้องศาสนา
อย่างไรกันบ้าง? เราทำอะไรในศาสนา นี้แค่ปกป้องศาสนานะ

แล้วถ้าเราเป็นศาสนาละ? ศาสนามันเกิดมาจากไหนล่ะ? ก็เกิดมาจากหัวใจของ
เรา ถ้าหัวใจของเราเป็นธรรมขึ้นมาเห็นใหม่ เป็นธรรมขึ้นมา ธรรมความจำอย่างหนึ่ง
ธรรมเป็นธรรมวินัยอย่างหนึ่ง มันเป็นความจริงขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่
วางไว้เป็นธรรมเป็นสัญญา เป็นเครื่องหมาย เป็นวิชาการ แล้วให้เราศึกษาไป มันเป็น
ภูเขาทองจริงๆ

ทองคำเห็นใหม่ เป็นภูเขาทองคำเลย แต่อีกามันไม่รู้จักใช้ มันไปเกาะภูเขาทอง
แล้วมันจีรภูเขาทอง มันถ้ายรภูเขาทองเห็นใหม่ เกิดมาในศาสนา วันสำคัญทาง
ศาสนา แล้วเราสำคัญใหม่ล่ะ? มันมีอะไรสำคัญในหัวใจเราล่ะ?

ในวงการแพทย์ เขาว่าสมองเป็นส่วนสำคัญของร่างกาย หัวใจเป็นส่วนสำคัญ
ของร่างกาย แล้วถ้ามันไม่มีผิวหนังหุ้มล่ะ มันไม่มีขุมขนให้ระบายเหงื่อล่ะ มันอยู่ได้ไหม
ล่ะ มันอยู่ไม่ได้หรอก มันก็ต้องมีทุกสิ่งส่วนในร่างกายมีความสำคัญทุกๆ ส่วน แต่
ความสำคัญของอะไร ความสำคัญของเขาเห็นใหม่ ความสำคัญหน้าที่ของเขา เขาทำ
หน้าที่ของเขา

นี่ก็เหมือนกัน ในสังฆะ ในสังฆะสำคัญอย่างไร? ในหมู่คณะสำคัญอย่างไร? ใน
ตัวเราเองสำคัญอย่างไร? ถ้าไม่เห็นความสำคัญของทุกๆ ส่วนของสังฆะเห็นใหม่ ศาสนา
มันจะร่วมเย็นเป็นสุข ถ้าศาสนาร่วมเย็นเป็นสุขเห็นใหม่ สิ่งที่ร่วมเย็นเป็นสุขมันก็ทำให้เรา
ร่วมเย็นเป็นสุข ทำให้เราประพฤติปฏิบัติได้ง่าย

วันสำคัญทางศาสนา สำคัญที่ไหน? สำคัญที่ธรรมวินัย เคารพครูบาอาจารย์เห็น
ใหม่ เคารพธรรมและวินัยก่อน เคารพธรรมวินัย วินัยคืออะไร? เห็นใหม่ ครูบาอาจารย์
อาวุโส กันแต่ เวลาเจอผู้อาวุโสที่บวชในศาสนา ก่อนเรา เราเคารพเราก็กกราบ ถ้าเราไม่
เคารพล่ะ? เพราะว่าการบวช บวชมามันอยู่ที่อำนาจวาสนา มันอยู่ที่จริตนิสัย ถ้ามัน
อาวุโสแต่ไม่มีวุฒิภาวะอะไรเลย อาวุโสเฉยๆ อย่างนี้ มันจะกราบได้อย่างไร แต่มันก็ต้อง
กราบ เพราะไม่ได้กราบอาวุโส นั้น ไม่ได้กราบบุคคลคนนั้น แต่กราบธรรมวินัยไป
อาวุโส กันแต่ เราเคารพธรรมวินัย ในเมื่อกฎหมายบังคับไว้แบบนี้ เราก็เชื่อฟังกฎหมาย

เราเชื่อฟังธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะอะไร ก็มันเป็น ความร่มเย็นเป็นสุขในศาสนา

ในศาสนานะ ธรรมคือการไม่กระทบกระเทือนกัน ธรรมคือความสงบร่มเย็นเห็น ใหม่ ความสงบร่มเย็น แต่ความปลีกย่อย ความปลีกย่อยทางปัญญา ความปลีกย่อยของ ความถนัดของแต่ละบุคคล ความถนัดของมือ ความถนัดของเท้า ความถนัดของสมอง ความถนัดของการจรจรโลงในเส้นเลือดต่างๆ ที่มันเข้าไปเลี้ยงร่างกาย หน้าที่แต่ละส่วน ของอวัยวะทำงานแตกต่างกัน

นี่ก็เหมือนกัน หน้าที่ในสังฆะ ในของสงฆ์เรา มันทำต่างๆ กัน นี่หน้าที่จากธรรม และวินัยนะ ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา เห็นใหม่ “ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็น ตถาคต” แล้วเห็นหรือยังล่ะ? มันก็เป็นอีกากะภูเขาทองอยู่อย่างนั้น

ความสำคัญของศาสนา “ไซ้” มันสำคัญต่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ ถ้าไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สำคัญอย่างนี้ ขนาดที่ว่าถ้าไม่มีอาสาชกขญาณ ไม่สามารถเยี่ยมารได้ เยี่ยมารนะ “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา เราจะไม่ดำริถึง เจ้าอีก เจ้าจะเกิดจากหัวใจของเราไม่ได้เลย” เห็นไหม

มารเกิดจากใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เยอะเยี่ยมารได้เลย แต่เราอยู่ ในใต้พญามาร เวลามันทุกข์มันร้อนขึ้นมา เวลามันเอาตัวรอดไม่ได้ มารทั้งนั้น มารมัน เขี่ยบย่ำหัวใจ ประพฤติปฏิบัติไปเดี๋ยวก็นั่งคอดกเห็นใหม่ อดนอนผ่อนอาหารขึ้นไป เดี่ยวก็เบื่อหน่าย เดี่ยวก็ท้อแท้ เดี่ยวก็อ่อนแอ

ความท้อแท้อ่อนแอมันมาจากไหนล่ะ? ความท้อแท้อ่อนแอก็มาจากหัวใจของเรา นะ จากกิเลสของเรา กิเลสของเราเห็นใหม่ แล้วว่ามันสำคัญ สำคัญอย่างไร ถ้าสำคัญ ทำไมมันจับเจ้า มันเศร้าสร้อยอย่างนี้ล่ะ มันสำคัญหรือ นี่มันยอมจำนนนะ ยอมจำนนกับ กิเลส

มันเป็นวันสำคัญขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ไม่ใช่วันสำคัญของเรา เลย ถ้าเป็นวันสำคัญของเรานะ เราวิปัสสนาของเรา เราทำใจของเราขึ้นมาให้ได้เห็นใหม่ อาศัยสิ่งนี้ไปก่อน คุณเราโตมาอาศัยพ่อแม่มา เกิดมา เกิดมาจากไหน เกิดมาจากกรรมของ

มารดา แล้วเกิดมาเติบโตพ่อแม่เลี้ยงดูมา แล้วเราเกิดมาเราเลี้ยงดูเรา เราเติบโตมา เรามี การหาอยู่หากินมา เราจะเลี้ยงพ่อแม่ของเราไปได้ไหม ถ้าเราเลี้ยงพ่อแม่ของเราได้ เรามี ครอบครัวของเรา เราก็เลี้ยงลูกของเราได้ เราก็มีลูกมีเต้าของเราขึ้นมา ศาสนาก็มั่นคง อย่างนี้ไง

นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อหลักใจของเรามันมี ความสงบของใจ จิตสงบเพราะว่ามัน สงบอย่างนี้ มันก็เป็นเด็กโตขึ้นมา มีวิชาการขึ้นมาเห็นใหม่ เราสามารถทำความสงบ ขึ้นมา เราสามารถน้อมใจออกไปวิปัสสนาขึ้นมา มันก็เป็นวิชาการไง มันเป็นวิชาขึ้นมา ที่ว่าเขาทำสมาธิมาอาชีวะกัน เห็นใหม่ เลี้ยงชีพชอบ เลี้ยงชีพชอบจากการเลี้ยงชีพด้วยปรี ช่าง นี่คือสมาธิอาชีวะ

แล้วเวลามรรคมันเกิดขึ้นมา มันเกิดขึ้นมาจากหัวใจ มรรคมันเกิดขึ้นมาอย่างนี้ วิชาการของใจ วิชาการของศาสนา ความสำคัญของเราเกิดตรงนี้ เวลาเจ้าชายสิทธัตถะ ตรีสรูธรรมขึ้นมา เป็นวันสำคัญขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

นี่อาสาวัชขณญาณ “ถ้าวันนี้ตัดกิเลสไม่ได้ จะไม่ยอมลุกขึ้นจากโคนต้นไม้เลย จะ ไม่ยอมลุกจากโคนต้นไม้โพธิ์นี้เลย” นั่งตลอด เราต้องถึงที่สุดให้ได้ แล้วอาสาวัชขณญาณเกิด จากหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นใหม่

บุพเพนิวาสานุสติญาณ จุติปาตญาณ อาสาวัชขณญาณ เกิดขึ้นมาวิชา ๓ สิ่งที่เขา ไปทำลายกิเลสในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สำคัญอย่างนี้ไง เกิดอย่างนี้ เกิดในธรรม เกิดมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ เกิดมาในวิภูฏะ เกิดมาในโลกเห็นใหม่ ขณะเกิด มาแล้วยังบอกว่า “เราจะเกิดเป็นชาติสุดท้าย”

แล้วเกิดในชาติสุดท้าย ถ้าไม่ได้ปฏิบัติ มันสุดท้ายแต่คำพูดนะ พูดว่าชาติสุดท้าย เพราะเด็กเห็นใหม่ เกิดมานะเดินได้ ๗ ก้าว เปล่งวาจาเลย “เราจะเกิดมาในชาตินี้เป็นชาติ สุดท้าย” แล้วมันจะเป็นจริงอย่างนั้นไหมล่ะ ถ้าไม่ได้มาตรีสรู มันจะเป็นชาติสุดท้ายได้ อย่างไร ถ้าไม่ได้ตรีสรูมันก็เกิดอีกเพราะในวิภูฏะ

แต่เพราะมาตรัฐธรรมอันนี้ต่างหากละ เวลามารมันตายไปจากใจแล้ว มันจะเกิดอีกไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้ที่จะเกิดอีก เพราะอะไร เพราะความสว่างกระจ่างแจ้ง มันทำอวิชชาออกไปจากหัวใจทั้งหมด

สิ่งนี้ต่างหากเป็นคุณสมบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วได้วางธรรมและวินัย วันสำคัญทางศาสนา เพราะวางศาสนาไว้ให้อีก ๕,๐๐๐ ปี แล้วเราเกิดมาท่ามกลางกึ่งพุทธกาล กึ่งนี้ศาสนาเจริญรุ่งเรือง แล้วเรามีความศรัทธามีความเชื่อ มีความศรัทธา ความศรัทธาของเราเห็นใหม่ ในสมาธิ ในทางจงกรม มันหน้าที่ของพระ หน้าที่ของพระคือการภาวนา

สิ่งต่างๆ ที่เราทำกันอยู่นี้ สิ่งต่างๆ ที่เรากำลังทำมาเพื่อห่มุคณะ เห็นใหม่ เพื่อสังฆะ เพื่อห่มุสงฆ์ เพื่อที่ประพฤติปฏิบัติ คนเขาทำงานกันเขาต้องมีออฟฟิศ มีสถานที่พระก็เหมือนกัน ทำงานก็ต้องการทางจงกรม ต้องการนั่งสมาธิภาวนา มันต้องการที่สงบ สัก ถ้ามันเป็นไปได้เราก็หาสิ่งนั้น เห็นใหม่ นกยังมีรังมีรัง คนยังมีบ้านมีเรือน คนมีบ้านกับคนไม่มีบ้าน คนไม่มีบ้านเขาเช่าอยู่อาศัยกันไป นี่ของเรา ทางจงกรมมันเป็นสถานที่ทำงาน เราจะหาอย่างนั้น นี่มันเป็นงานภายนอกนะ

งานภายนอกมันแสวงหา มันเป็นไปไม่ได้ มันเปลี่ยนแปลงได้ แต่งานภายใน งานของเรา งานความสำคัญทางศาสนา ในความสำคัญทางหัวใจ ความสำคัญในทางการชำระกิเลสเห็นใหม่ สิ่งนี้มันเป็นหน้าที่ของเราโดยตรง แล้วไม่มีใครเห็นนะ ไม่มีใครเห็นกับเรา มันเป็นปัจเจกตั้ง มันเป็นสันตภิสุทธิโก มันเป็นเรื่องของหัวใจ

แต่มันรู้ได้! รู้ได้!! รู้ไม่ได้ได้อย่างไร ในเมื่อมันเป็นการแสดงออกมาจากใจ ถ้าใจมันมีกิเลสแสดงออกด้วยกิเลส จะมีความดีขนาดไหน จะมีสิ่งการแสดงออกขนาดไหน มันมีซ่อนเร้นมาทั้งนั้น กิเลสในหัวใจมันซ่อนเร้นมา มันเป็นที่นอนเนื่องมากับใจ

ในเมื่อการแสดงออก การแสดงออกสิ่งนี้เป็นความถูกต้องทั้งหมด แต่มันมีกิเลสอยู่ มันมีเล่ห์เหลี่ยมของมันออกมาโดยกิเลส มันนอนเนื่องมากับความรู้สึกอันนั้นเห็นใหม่ แล้วสิ่งที่เป็นธรรมๆ มันเป็นธรรมมาจากไหน ถ้าเป็นธรรม มันเป็นความสะอาดบริสุทธิ์ออกมานะ มันเป็นตั้จะความจริงของเขา

สัจจะความจริงของธรรม สัจจะความจริงเวลาสื่อสารมัน คุณิ คุณิ่งที่สื่อสาร สิ่งที่ไม่มีความจริงเขาใช้กันเป็นประโยชน์หรือไม่เป็นประโยชน์เห็นไหม คุณิ่งที่มันเจอบนไป ด้วยสารพินิติ มันมีโทษทั้งนั้น เสพเข้าไปในร่างกายมันจะมีโทษเลย

แต่ถ้ามันเป็นความสะอาดบริสุทธิ์ของเขา มันใช้เป็นประโยชน์อย่างไรมันก็ไม่มีความโทษ เว้นไว้แต่คนใช้ไม่เป็น ใช้เกินกว่าเหตุ ใช้มากเกินไป ใช้มากมันก็จะสะสม นั่นมันเป็นคนใช้ไม่เป็น แต่สิ่งที่มันเป็นสัจจะความจริง มันเป็นเรื่องของใจเห็นไหม มันเป็นสัจจะความจริง นี่มันเรื่องของธรรมเป็นสภาวะอย่างนั้น ถ้าใจเป็นธรรม แล้วใจเป็นธรรมมันจะเป็นได้อย่างไร ถ้าเราประพฤติปฏิบัติเห็นไหม

เกิดมาในศาสนา ถ้ามันมีความสำคัญนะ ความสำคัญจากศาสนา ความสำคัญจากเราเห็นไหม บุคลากรในศาสนา ถ้าบุคลากรในศาสนาเป็นผู้สืบต่อเห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้เลย ศาสนาเจริญๆ ถ้าเจริญก็ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ถ้าเสื่อมก็เสื่อมจากภิกษุนี้ ภิกษุนี้ทำศาสนาเสื่อม ไม่มีใครทำศาสนาเสื่อมได้ ถ้าไม่มีภิกษุเรานี้ทำศาสนาเสื่อมกันเอง เสื่อมจากไหนล่ะ ก็เสื่อมจากความรู้จัก เสื่อมจากใจนี้

ถ้าใจมันไม่ได้อยู่ในธรรมวินัยเห็นไหม ใจมันไม่ยอมเชื่อสิ่งใดๆ เลย มันคิดแต่ความคิดของกิเลส มันจะเอาอะไรมามันคงล่ะ เพราะคำว่ากิเลสมันเป็นเรื่องส่วนประโยชน์กับศาสนา มันเป็นไปไม่ได้หรอก เพราะกิเลสมันเห็นแก่ตัว เพราะกิเลสมันคิดว่าสิ่งที่ความคิดไม่มีใครรู้ เป็นไปไม่ได้ที่ใครจะรู้ทันความคิดเรา กิเลสมันยอดเยี่ยมที่สุดในโลก แล้วมันก็ครอบคลุมในหัวใจของเรา มันยอดเยี่ยมที่สุด แต่ไม่มีใครรู้ทันกิเลสของเราเลย

กิเลสนี้มันอยู่ที่หัวใจของเรา ใครจะรู้จักไปกว่าเราเห็นไหม มันสำคัญๆ ทางกิเลส สำคัญทางความคิดความชั่ว ความไม่ซื่อ กิเลสมันจะชั่วออกไปอย่างนั้น มันไม่เป็นสัจจะความจริงหรอก แต่ถ้าเป็นสัจจะความจริงนะ ทำไปเกิดความดี ความดีคือดี! เห็นไหมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกทำทานเห็นไหม สิ่งที่เป็นคุณประโยชน์ ทำดีทั้งเหว ความดีนะคือทั้งเหวเลย มันเป็นความดีบริสุทธิ์ใจ แต่ความดีเพื่อต้องการสิ่งตอบแทนความดี มันเป็นไปไม่ได้หรอก

นี่เหมือนกัน คุณิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารภมาเป็นพระโพธิสัตว์เห็นไหม สละชีวิต สละมา ๔ อสงไขยอย่างต่ำ ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขยเห็นไหม คุณิสิ่งที่สละมา สละออกไปใครจะรับรู้ด้วย แต่ใจดวงที่เป็นผู้สละ ใจที่เป็นผู้รับรู้ใครจะมาบิดเบือน มันเป็นไปได้ มันเป็นเรื่องความจริงในหัวใจอันนี้เห็นไหม

ความดีที่หิ้วอย่างนี้มันจะเป็นประโยชน์มหาศาลเลย สิ่งที่เราทำกันอยู่นี้มันเป็นความดี ความดีของใคร? ความดีของใครล่ะ? ความดีของกิเลส ความดีของมารเห็นไหม ความดีของมัน ทำดีไม่ได้ดี ทำดีมหาศาลเลยไม่เห็นได้ดีเลย ก็มันมีเล่ห์เหลี่ยม มันมีความเห็นเข้าไป ความดีมันไม่สะอาดบริสุทธิ์เห็นไหม มันเป็นเรื่องของที่ไม่มีประโยชน์ ของที่มีคุณค่าขนาดไหนแต่มันมีสารพิษ มันไม่มีประโยชน์ มันใช้ไม่ได้

คุณิคุณะพิษเห็นไหม หาที่ทิ้งกันนะ ตอนนี้ขยะทางเทคโนโลยี ไม่มีที่จะทิ้งนะ หาที่ทิ้งไม่ได้จนต้องจ้าง ขนาดจะทิ้งขยะยังต้องเสียเงินยังต้องจ้างเขาเลย เพราะไม่มีใครสนใจ ไม่มีใครต้องการ ไม่มีใครเขาอยากได้เลย สิ่งที่เป็นพิษ

แต่สิ่งที่เป็นธรรมล่ะ คุณิ คุณทองคำบริสุทธิ์ ทองคำในดินเขาไปทำเหมือนกัน เขาต้องมาถูกันเห็นไหม เขาต้องมาทำความสะอาดขึ้นมาซะ เขาเอามานะเขาต้องมีความทะนุถนอม ยิ่งเพชรนะ เขาได้มา เขาต้องเจียรไนของเขา โอ๊ย กว่าจะได้เขาดูมรักษา สิ่งนี้มีประโยชน์เห็นไหม เขาแย่งกันเขาชิงกัน นั่นเป็นวัตถุนะ

แต่ถ้าเป็นความรู้สึกของเราล่ะ เป็นความคิดคิดชั่วในหัวใจล่ะ สิ่งที่เป็นความคิดดีทำไม่มันไม่เกิดกับเราล่ะ สิ่งที่มีความคิดชั่วทำไม่มันถึงเกิดกับเรา แล้วความคิดชั่วเราไม่รู้ด้วยนะ เราคิดว่ามันเป็นความคิดที่ดีเห็นไหม คุณิกาสิ มันชั่วคุณะทอง เพราะเราเกิดในศาสนา

วันนี้วันสำคัญทางศาสนานะ สหประชาชาติบอกว่า วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญของโลก ตื่นตื่นกันดีใจกันมากเลย แล้วมันได้อะไรล่ะ? เหมือนเด็กๆ เห็นเขาขมหน้อยเดียวตื่นตื่นไปกับเขา แต่ตัวเองทำอะไร ตัวเองหมักหมมอยู่อย่างนี้ กิเลสในหัวใจหมักหมมเต็มหัวใจเลย ไม่เคยทำเลย ความจริงมันจะเกิด สันติภาพมันจะเกิด มันเกิดในหัวใจเราก่อนสิ

สันติภาพ ความเป็นภราดรภาพเกิดที่ไหน เกิดที่ใจดวงนี้ ใจของเรา ถ้าใจของเรา เป็นธรรมขึ้นมาเห็นใหม่ เป็นวันสำคัญของเรา ถ้าวันสำคัญของเราเกิดขึ้นมา เรา รู้จริงเรา เห็นจริงของเราขึ้นมา อย่างเริ่มต้นเลย ความมหัศจรรย์เกิดจากใจดวงนี้ แม้แต่สมาธิธรรม ความสงบของใจ ใจตื่นตื่นกับความสงบของใจดวงนี้มาก แล้วใจวิปัสสนาเกิดขึ้นมา ปัญญาเกิดขึ้นมาวิปัสสนาเกิดขึ้นมาเห็นใหม่ วิชาชีพเราเกิดขึ้นมา ตั้งแต่เป็นเด็กอ่อน ตั้งแต่เป็นทางวิชาการมา แล้วเราศึกษาจนเป็นผลขึ้นมาเห็นใหม่ เป็นอนุปปชรรรมขึ้นมา

อนุปปชรรรมนะ คุณิทางโลกเขา เขาให้ปริญญากัน ประสาทปริญญากัน ประสาท มาได้กระดาศใบเดียวนะ แล้วถ้าไม่ได้ทำงานไม่ได้ใช้ความคิดเลยนะ ใจความคิดใจ ความจำจะเสื่อมหายไปหมดเลย

แต่ถ้าเราปฏิบัติธรรมขึ้นมา ได้สิ่งที่มีนเป็นอนุปปชรรรมขึ้นมา มันจะเสื่อมไปไหน มันจะหายไปไหน มันเป็นสัจจะความจริงกับหัวใจนะ หัวใจอันนี้มันเป็นสัจจะความจริง หัวใจมันมีความรู้สึกตลอดเวลา แล้วถ้ากิเลสมันขาดออกไปจากใจแล้ว สิ่งนี้มัน เป็นอนุปปชรรรม มันเป็นธรรมแท้ๆ อยู่ที่นี่ มันจะเสื่อมไปไหน มันจะลืมไปไหน กระดิก เมื่อไหร่พร้อมเมื่อนั้น โสคาบันก็โสคาบันตลอดไป สกิทาคามีก็สกิทาคามีตลอดไป อนาคามีก็อนาคามีตลอดไป อรหันต์ก็อรหันต์ตลอดไป ไม่มีเสื่อมสภาพ เสื่อมสภาพ เป็นไปไม่ได้

แต่ทางวิชาการเขาทางโลกเขา เขาจะประสิทธิ์ประสาทวิชาการขนาดไหน เสื่อม!! เสื่อมทั้งนั้น ลืมทั้งนั้น ต้องพยายามทำสัมมนากันตลอดเวลา เพื่อให้ทาง วิชาการเจริญรุ่งเรืองตลอดไป

เจริญไปไหนล่ะ? เจริญไปไหน? เจริญไปถ้าเอามาใช้ประโยชน์กับสังคมมันก็เป็นประโยชน์กับสังคม แต่ผลตอบแทนมา คือว่าต่างคนต่างเกิด ต่างคนต่างตายไป ต่างคนต่างต้องตายไปโดยมือเปล่า แต่ถ้าความสำคัญทางศาสนา เขาว่า “พระไม่ทำอะไรกัน เลย” พระฉันแล้วก็ต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างเจ็บ แต่ถ้าหัวใจมันเกิดขึ้นมาเป็น ประโยชน์ขึ้นมาเห็นใหม่ สิ่งต่างๆ โลกร่มเย็นเป็นสุขนะ

ผู้มีศีลผู้มีธรรมอยู่ในสังคมใด สังคมนั้นจะมีแต่ความร่มเย็นเป็นสุข ความร่มเย็น เป็นสุขเกิดทางไหน? เกิดจากฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาล อากาศไม่มีการเป็นพิษเป็นภัย

เห็นไหม ความเป็นพิษเป็นภัยเพราะอะไร เพราะสิ่งที่เราตาไม่เห็น ตาของมนุษย์ไม่เห็นมี
อีกมหาศาลเลย คูณตัวอย่างพญานาคเขาพันควันสิ่งต่างๆ สิ่งที่อากาศเป็นพิษ สิ่งอะไร
ต่างๆ สิ่งนี้เรามองไม่เห็นนะ แต่เราต้องไออยู่ เพราะอะไร เพราะอาหารกินอยู่ทุกวัน ลม
หายใจหายใจเข้าออกตลอดเวลา ถ้าเกิดอากาศเป็นพิษ สิ่งนี้ร่างกายเราต้องเสียไป

เริ่มต้นจากถ้าใจเป็นธรรมแล้ว สิ่งรอบข้างมันจะเป็นประโยชน์ขึ้นมา โลกเขา
จะทุกขร้อนขนาดไหนมันเรื่องของเขาเนาะ ถ้าใจของเราว่าง ใจของเราเป็นปกติ สิ่งต่างๆ
ที่เกิดขึ้นมา เรามองด้วยธรรม สิ่งที่ธรรมมองด้วยกิเลสเนาะ มันจะจบสิ้นไม่ได้ จบสิ้น
ไม่ได้หรอก เพราะสิ่งนั้นมันจะสะเทือนใจก่อน เพราะอะไร เพราะเรามองเห็น มัน
เหมือนกับสิ่งที่ตอบสนองกัน มันจะมีค่าความรู้สึกต่างๆ กันไป

แต่ถ้าเป็นธรรมนะ ค่าความรู้สึกเขามี แต่ค่าของเรามันไม่มี มันตอบสนองกัน
ไม่ได้ มันเปลี่ยนแปลงกันไม่ได้ สิ่งสภาวะนั้นก็เป็นเรื่องของโลกเห็นไหม ความสุข
ความทุกข์เป็นเรื่องของโลก แต่เรื่องธรรมมันคงที่เห็นไหม นี้อุปปธรรม ความคงที่ของ
ใจใจ ใจมันคงที่ สภาวะแบบนั้นแต่รับรู้อยู่เพราะอะไร

เพราะสุอุปาทิเสสนิพพาน ภารา หเว ปญจกฺขนฺธา ชันธํ ความรู้สึกความสืบทอด ตา
หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ยังรับรู้สืบทอดกับใจดวงนี้ได้อยู่ แต่ใจดวงนี้ไม่มีคุณค่า ใจดวงนี้ไม่มี
พลังตอบสนองกับโลกเขา แต่โลกเขามีตลอด เพราะอะไร เพราะตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ
คุณค่าของใจเป็นอันเดียวกัน อันเดียวกันเลย!!

ผูกไว้อันเดียวกันเลย คิดในหัวใจอันเดียวกัน มีผลตอบสนองเหมือนกัน แล้วถ้า
เป็นผลดี ผลดีก็ยึดติดไว้เป็นความทุกข์ความสุข ไม่ต้องการปลดพราว ถ้าเป็นความไม่
พอใจความทุกข์ มันก็พยายามผลักไส

ผลักไสนะ แต่เป็นไปไม่ได้เลย เพราะเป็นอำนาจของกรรม อำนาจของกรรมเป็น
สภาวะแบบนั้น แต่ถ้ามันเป็นใจของเรา ถ้ามันมีหลักมีเกณฑ์ของเรา เราจะเอามันขึ้นมา
เห็นไหม มันมีวิชาการขึ้นมาอย่างนี้ ธรรมมันเกิดขึ้นมาในหัวใจเราอย่างนี้ รู้จักภาวะ
ความเป็นไปของธรรมอย่างนี้

การแสดงออกเป็นการแสดงออกเก๋ๆ เขินๆ นะ สิ่งนี้เป็นเรื่องของโลกๆ เรื่องของธรรมเป็นเรื่องของธรรมในหัวใจของเราเห็นใหม่ จากที่เป็นอิกามันจีรคภูเขาทองนะ แต่ถ้าเป็นอิกาที่มันรู้จักเป็นประโยชน์นะ สิ่งที่เป็นสัตว์เห็นใหม่ คุณิโนสัตว์ป่าเห็นใหม่ มันขยายพันธุ์พืช มันดูแลรักษาสิ่งที่เป็นห่วงโซ่อาหาร ห่วงโซ่อาหารธรรมชาติของมัน มันกินมันทำเป็นเชื้อโรคจากสัตว์อย่างอื่นเห็นใหม่ มันตัดวงจร ตัดวงจรไม่ให้มันเกิดเห็นใหม่

อย่างเช่นภูเขาทอง แล้วพืชพันธุ์มันจะเกิด มันจะเกิดบนภูเขามันทำลายภูเขามันเห็นใหม่ แล้วสัตว์มันมากินมันมาทำลายของมัน มันไม่รู้เลยว่ามันทำความดีนะ ทั้งๆ ที่มันก็ดำรงชีวิตของมันเห็นใหม่ นี่ก็เหมือนกัน ถ้าใจมันเป็นธรรมขึ้นมา มันไม่จีรค!! มันไม่ทำลาย!! มันถึงมีแต่ทำความเจริญรุ่งเรืองเห็นใหม่ ความเจริญ ความคงที่ ความที่ไม่เสื่อมสภาพ ไม่เสื่อมสลายไปกับภูเขาทองนั้น

ธรรมวินัยก็เหมือนกันเห็นใหม่ วันสำคัญของศาสนา วันนี้วันสำคัญทางศาสนา เราต้องมีความสำคัญในตัวเราด้วย ถ้าเรามีความสำคัญในตัวเรา เราจะซึ้งมาก เหมือนทางวิชาการ ถ้าพูดถึงทางวิชาการเขา เขาเห็นว่าสิ่งใดที่เป็นเชื้อโรค สิ่งใดที่ใช้ประโยชน์แล้ว มันจะทำให้สังคมนี้ปั่นป่วน จะทำให้ร่างกายเราเสียคุณภาพ เขาจะไม่ทำ เพราะเขาู้เห็นใหม่

นี่ก็เหมือนกัน พอใจมันรู้จักธรรม ใจมันรู้จักความเป็นไป มันจะเห็นสภาวะแบบนี้ไปทั้งหมดเลย ว่าจิตนะ วุฒิสภาวะของจิต จิตที่เป็นจรตนิสัยมันเป็นมาต่างๆ กันอย่างนี้ แล้วสภาวะมันสืบต่ออย่างนี้ แล้วมาเจอสภาวะอย่างนี้เข้าไป มันจะให้ผล เห็นใหม่คุณิ คุณิอย่างครูบาอาจารย์ของเรา ในสังฆะ ในสังคมเห็นใหม่ คุณิ ความนิ่งอยู่ของพระอรียเจ้า พระอรียเจ้ารู้ถึงความกระทบ รู้ถึงว่าควรหรือไม่ควร ควรหรือไม่ควรนะ ต้องทำและไม่ ต้องทำเห็นใหม่

แต่ถ้ามันเป็นความรู้ของเรา มันไม่ใช่อย่างนั้น มันเป็นของเราไปหมดเลย แล้วสิ่งต่างๆ นี่มันมองสิ่งใดก็แล้วแต่มองในมุมมองเดียว มุมมองของโลก มุมมองของอิตตา มุมมองของความเห็นของเรา แต่พระอรียเจ้าไม่เป็นอย่างนั้น ไม่เป็นอย่างนั้นเลย สมควร

หรือไม่สมควร ต้องหรือไม่ต้อง ทำหรือไม่ทำ ทำแล้วเป็นประโยชน์หรือไม่เป็น
ประโยชน์ มันมีคัตเอาที่อย่างนี้ที่ช่องทาง

ความนิ่งอยู่ นิ่งอยู่อย่างนี้ไง นิ่งอยู่เพราะมันไม่มีประโยชน์ พุดไปมันไม่มี
ประโยชน์อะไรเกิดขึ้นมา มันไม่เกิดประโยชน์มันเกิดเป็นโทษขึ้นมาเห็นไหม ถ้าเกิด
โทษขึ้นมา โทษมันเกิดจากไหนล่ะ แล้วใครเห็นโทษล่ะ โทษมันก็ไม่เห็น แต่เวลาผลเกิด
ขึ้นมามันตอบสนองมา เราจะรู้ไปหมดเลย สิ่งนั้นไม่เป็นประโยชน์ ไม่เป็นประโยชน์ แต่
มันก็สายไปทุกทีเลย

แต่ถ้าเป็นสติเห็นไหม สติมหาสติ สิ่งที่เป็นมหาสติเกิดขึ้นมา มันพร้อมกับจิตดวง
นี้ละ จิตขยับออกไปมันพร้อมกับความรู้สึกออกไป เหมือนเราก้าวเดินไปเลย คนเดิน
แล้วหกล้ม ล้มลุกคลุกคลาน กับคนที่เดินสติมั่นคง ต่างกันไหม ต่างกัน นี้รูปธรรมนะ แต่
ถ้าความเป็นไปของจิตมันไม่เป็นอย่างนั้นเลย เพราะมันไม่มีสิ่งใดที่เอามาเป็นประเด็นได้
เพราะใจมันปล่อยมาจากสัมมาอาชีวะ จากการเกิดมาเป็นมรรคญาณ เกิดขึ้นมาจากหัวใจ
หัวใจมีมันหมุนเข้ามาเห็นไหม สัจจะความจริงนี้มันจะหมุนเข้ามา

วันสำคัญ สำคัญที่นี้ละ คุณิเราเกิดมาเป็นอะไร เป็นพระ ก. พระ ข. พระ ค. เกิด
ขึ้นมาเมื่อปัจฉิมาย์ บวชที่นั่นเวลาเท่านั้น นี่คือการบวชของเราเป็นสมมุตินะ ในธรรมและ
วินัยเห็นไหม แต่เวลาวิปัสสนาขึ้นไป ขณะที่จิตมันขาด ขณะที่จิตนี้มันขาด ขณะจิตที่มัน
เกิดขึ้นมา มันรู้ของมันหมดคนะ ถ้ามันไม่รู้มันเป็นไปไม่ได้ พระอริยเจ้าเกิดขึ้นมา ขณะจิต
ที่มันคิดขึ้นมามันต้องรู้ของมันตลอดเวลา แล้วรู้ที่ไหน? รู้อย่างไร? เห็นไหมเป็นขั้นตอน
ขึ้นมาเลย จะที่นั่นๆ เพียงแต่ว่าจะพุดออกมาหรือไม่พุดออกมาเท่านั้น ถ้าพุดออกมาเห็น
ไหม พุดออกมาครูบาอาจารย์ได้ยินอย่างนั้น ได้ยินด้วยเหตุด้วยผล “เออ อย่างนี้ใช่” ถ้า
พุดออกมาก็ ทุมมสากจตุธา เอตมมุงฺกลมุตฺตมํ การสนทนาธรรมกันเป็นมงคลเท่านั้นเอง

แต่ถ้าสัจจะความจริงเห็นไหม สัจจะความจริงคือใจของเรานี้ สันติภูฏิกโกอันนี้
แล้วเป็นความจริงไหม ถ้าเป็นความจริง จริงคือจริง จริงมันเข้ากับความจริงได้ทั้งหมด
ถ้าไม่จริง ไม่จริงมันจริงของเรา แต่ไม่จริงของธรรม มันจริงของเรา ไปยึดมันอยู่ มัน
โลเล มันเป็นไปไม่ได้ มันเหมือนกับสอยช้างเข้ารูเข็ม เข็มเขาเอาไว้สอยค้าย ค้ายกับเข็ม

มันเข้ากันได้ มันสอยเข้าไปเห็นใหม่ แล้วเอามาเย็บผ้ามันเป็นประโยชน์เอาช้านะ เอา
สิ่งต่างๆ ไปสอยเข้ารูเข็ม มันจะเข้าได้อย่างไร มันเป็นไปไม่ได้หรอก รูเข็มกับตัวช่าง

นี่ก็เหมือนกัน ความรู้สึกของใจ มันยึดมันถือมันไปทั่วทั้ง โลกธาตุ แล้ว
สภาวะธรรมมันจะเข้ากันมันเป็นไปได้อย่างไร มันเป็นไปไม่ได้ แต่เราว่าได้ เราว่าได้ นี้
กิเลสมันเป็นอย่างนั้น กิเลสมันว่ามันได้ของมัน มันยึดมันถือมันของมัน เพราะมันเป็น
นามธรรม มันเป็นนามธรรม มันเป็นไปไม่ได้หมด เรานึกเอาสิ นึกเอาช่างร้อยเข้าไปในรู
เข็ม เรานึกเอา ช่างร้อยเข้าไปแล้ว เป็นไปแล้ว มันก็เป็นไปของมันเห็นใหม่ มันเป็นไป
สภาวะแบบนี้ ถ้ามันไม่จริงมันเป็นอย่างไร

แต่ถ้ามันเป็นความจริงนะ มันเป็นไปไม่ได้ เพราะสิ่งที่ ธรรมสภาจตุลา ออกมาเป็น
ธรรมะอย่างนี้ มันเป็นสิ่งที่ว่ารูปแบบไป เป็นประเด็น เป็นบุคลาธิษฐาน เป็นการสื่อ
ออกมาจากความหมายของใจ ถ้าใจมันมีของมัน มันเห็นของมัน มันทำของมัน มันทำ
เป็นนี้ แล้วเวลาเราจะสื่อกัน มันเป็นสมมุติไป สมมุติบัญญัติขึ้นมาสื่อความหมายกัน

แต่ถ้าสมมุติบัญญัติเห็นใหม่ มันก็ยังผิด แล้วความจริงอันนั้นมันจะถูกได้
อย่างไร? ถ้าความจริงอันนั้นมันถูก เราสมมุติบัญญัติมันต้องถูก เพราะอะไร? เพราะ
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัย สิ่งนี้มันสมมุติบัญญัติทั้งนั้น สิ่ง
พระไตรปิฎกมันเป็นวิธีการ มันเป็นสมมุติบัญญัติออกจากวิมุตติธรรม จากวิมุตติธรรม
ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ

สมมุติธรรมมันเกิดมาจากไหน!! สมมุติธรรมมันเกิดมาจากความรู้สึก เกิดมาใจ
แล้วใจนี้เกิดมาจากไหน? ใจนี้เกิดมาจากมารดาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็น
ใหม่ เกิดมาจากปฏิสนธิในครรภ์ของมารดา แล้วขณะที่จิตมันเกิดขึ้นมา มาตรัสรู้ที่โคน
ต้นโพธิ์ มันเกิดตรงนั้น มันเกิดตรงนั้น เกิดขณะที่จิตมรรคญาณมันเกิด อาสวัภขญาณ
มันเกิดทำลายตรงนั้นเห็นใหม่ ตรงนั้นมันเกิดตรงนั้น มันเข้าใจตรงนั้น ถ้าเกิดตรงนั้น
ปั๊บ มันก็หมุนเวียนมา หมุนเวียนมาจากการเทศนาว่าการ วางธรรมวินัยไว้สำหรับพวก
เรา

พวกเราเวลาศรัทธานะ ศรัทธาความเชื่อ วันนี้อันวิสาขะนะ เราเกิดมาเห็นใหม่
เข้า สาย บ่าย เย็น นี่ก็เหมือนชีวิตเรานะ เด็ก วัยรุ่น ขึ้นมาแล้วบวชพระเห็นใหม่ พระ

เด็กๆ ก็พระพรหมน้อยๆ พรหมมากขึ้นมาเห็นใหม่ เราจะเติบโตไปข้างหน้านะ เราจะต้องเป็นผู้ใหญ่ไปข้างหน้า ถ้าเราจะเป็นผู้ใหญ่ไปข้างหน้า เราจะมีอะไรเป็นผู้ใหญ่ล่ะ เห็นไหม อาวุโส กันเต ถ้าอาวุโส กันเต ถ้ามีคุณธรรม เข้าวัดเขากราบไหว้กันทั้งนั้น ร้อยพรรษาหมื่นพรรษาค้วย

แต่ถ้าไม่มีคุณธรรม หรือทำออกมาให้เด็กเล็กๆ มันไม่เคารพนะ พระเล็กน้อยก็ไม่เคารพมันก็เท่านั้น แก่เพราะกินข้าว เฒ่าเพราะอยู่นาน แต่ธรรมวินัยมีบังคับไว้ เราถือกราบธรรมวินัยกัน ไม่ได้กราบบุคคลคนนั้น ไม่ได้กราบพระองค์นั้น กราบธรรมและวินัย เพราะเราเชื่อมั่นในธรรมและวินัย

เราเป็นสาวก สาวกะ เราเชื่อมั่นในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราศรัทธาและมีความเชื่อในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราทำตามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บุคคลคนนั้นจะคิดอย่างไร จะทำอย่างไร มันเรื่องของเขา เรื่องของเรา เราเชื่อธรรมและวินัย แล้วเราพยายามทำตัวเราให้อยู่ในธรรมและวินัย

สิ่งนี้เป็นพาหนะเครื่องดำเนิน ถ้าทำเห็นใหม่ ถ้าศีลบริสุทธฺิจะทำปฏิบัติขึ้นมาเกิด สัมมาสมาธิ สมาธิที่บริสุทธฺิผุดผ่อง สมาธิที่บริสุทธฺิเป็นฐาน เป็นบาทเป็นฐานให้เกิดปัญญา ปัญญาของเราจะย้อนกลับมา ปัญญานะ แล้วถ้าเกิดจากสติเราเป็นฐาน แล้วเราไม่ฝีกฝนนะ ให้อีกก็ร้อยชาติปัญญามันก็ไม่เกิด

ปัญญามันจะเกิดนะ ถ้ามันเป็นสัมพล่น มันเกิดเป็นครั้งเป็นคราว เกิดเป็นครั้งเป็นคราวอย่างนั้น อานาจาสนาเรามันเป็นสมุจเฉตปหานเขียวหรือ มันก็ต้องหมั่นฝีกฝนเห็นใหม่ แก่นแท้ของกิเลสอยู่ที่ใจ หมั่นฝีกฝนหมั่นทำลายไปบ่อยครั้งเข้า การฝีกฝนการทำลายเห็นใหม่ คุณก็ภาสี กว่าเขาจะได้เหรียญทองกัน เขาแข่งขันกันต้องฝีกฝนกันขนาดไหน เดียวนี้เขาฝีกกันตั้งแต่เด็กๆ เลยเห็นใหม่ ๓ ขวบ ๔ ขวบ เอามาฝีกกีฬาอาชีพเขาเริ่มกันแล้ว

แล้วของเราเราฝีกฝนขึ้นมา พยายามทำจิตใจขึ้นมา แล้วการกีฬาของเรามันเป็นการกีฬาแข่งกับมารนะ แข่งกับมารแข่งกับวิญญู เขาได้เหรียญทองกันนะ แต่เราได้รับการไม่เกิดและไม่ตาย การได้รับการไม่เกิดและไม่ตาย กิเลสมันตายต่อหน้า ถ้ากิเลสมันตายต่อ

หน้าแล้วมันบอกใครได้ล่ะ? มันเป็นสมบัติภายในเห็นใหม่ สิ่งที่เป็นสมบัติจากหัวใจ
สมบัติจากภายใน มันเป็นปัจจัยตั้ง มันเป็นสันติภูมิจากหัวใจดวงนั้น

อุชฺ ญาเย สามิจิ เราปฏิบัติตรง ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบเห็นใหม่ ปฏิบัติธรรมสมควร
แก่ธรรม มันเป็นสังฆะ เป็นบุคคล ๘ จำพวกที่สังคมเขากราบไหว้บูชากัน เขาหวังที่ฟัง
หวังเป็นผู้นำ หวังเป็นผู้ชี้ทาง ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเขาต้องการสิ่งที่เป็นประโยชน์ แล้วเรา
จะทำประโยชน์กับเรา

วันวิสาขบูชา อย่าให้เป็นวันสำคัญขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์เดียว
ต้องให้เป็นวันสำคัญของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติด้วย ให้มีความสำคัญกับเรา ให้มีใจของเรา
เป็นธรรม ถ้าใจของเราเป็นธรรมนะ มันจะเกิดขึ้นมาจากเรานะ แล้วเราจะเป็นที่พึ่งอาศัย
ของเราเห็นใหม่ เป็นที่พึ่งอาศัยนะ ใจนี้จะพ้นจากกิเลส ใจนี้จะมีคุณธรรมขึ้นมา แล้วมัน
จะเป็นที่พึ่งของหมู่คณะ ที่พึ่งของทุกๆ คน ที่พึ่งของวิญญูณะนะ

เทวดา อินทร์ พรหม เขากล่าวสรรเสริญ เขาพร้อมที่จะบูชานะ พร้อมที่จะบูชาจิต
ที่พ้นทุกข์ จิตที่บริสุทธิ์ จิตที่พ้นจากกิเลส สิ่งที่พ้นจากกิเลสสิ่งที่มัวหมอง สิ่งที่เป็นกิเลส
สิ่งที่เป็นความเศร้าหมองในใจ เรื่องของกิเลสทั้งนั้น เราต้องฝืน การกระทำคือฝืนกิเลส
แต่เราไม่ได้คิดว่าจะฝืนกิเลสไป

ถ้ามันเป็นเรื่องของกิเลส มันเสียเล่ห์เหลี่ยมเสียศักดิ์ศรี จะเอาสะดวกจะเอาสบาย
จะเอาปัญญาวิธีการเห็นใหม่ ปฏิบัตินี้ต้องนอนบนพรมเลย ปฏิบัตินี้ต้องอยู่บนฟากฟ้า
เลย ไอ้คนทุกข์คนยากคือพวกกรรมกรแบกหาม ไอ้เรานี้ปัญญาชน ปฏิบัติมานี้ มาจาก
เทวดา มาภวานานี้เดินบนอากาศเลย

กิเลสทั้งนั้น! กิเลสทั้งนั้นเลย มันอยู่ที่การกระทำทั้งนั้น ฝืนใจนี้แหละ มันไม่ชอบ
อะไรฝืนมัน มันไม่ยอมทำอะไร.. ทำ!! มันจะไม่ยอมทำ.. ทำ!! ฝืนกิเลส ฝืนตัวนี้ ฝืน
ความคิด ฝืนสิ่งที่ไม่ยอมกระทำ นี่สุดยอด!!

ไม่ต้องไปคิดอะไรมาเป็นเทคโนโลยีเพื่อบรรเทาหรือ อู๋ ธรรมปฏิบัติอย่างนั้น
เดินบนยอดไม้เลย นี่คือนิพพาน มันชนกับอะไรล่ะ? มันจะโดนกิเลสชนต่างหาก เห็น
ใหม่ เราต้องฝืนกิเลส ไม่ยอมทำ.. ทำ

มรรค ๘ นะ ปฏิบัติชอบ งานชอบ เพียรชอบ การกระทำที่ชอบมันจะขัดเกลา
กิเลส สิ่งต่างๆ เห็นใหม่ ชุติงควัตร การดำรงชีวิตของเราธรรมวินัยมันจะขัดเกลากิเลส
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเมตตาภาวนานะ พยายามรื้อสัตว์ขนสัตว์นะ แล้ววาง
ศาสนาไว้ อยากรื้อให้พวกเราไป แล้ววางเครื่องมือไว้ แต่เราไปปฏิเสธ ไปเอา
เครื่องมือของมารมาใช้ โอ้ย...ปฏิบัติล้าสมัย โอ้ย ปฏิบัติต้องอยู่บนจรวดดาวเทียมเลยละ
โอ้ย อยู่บนดวงพระจันทร์โน้น

นี่ปัญญาะ ปัญญาภิเลสทั้งนั้น แล้วเอามาปฏิบัติกัน หัวคะมาคะจะเมนไม่ได้
อะไรเลย แต่ถ้าความฝืนกิเลสนะ ฝืนกับเรา ทางจงกรมนั่งสมาธิภาวนานะ มันจะเป็นงาน
ดีกล้าบรรพชาใดไหน พระศรีอริยเมตไตรยก็จะมาทำอย่างนี้ พระศรีอริยเมตไตรยก็จะ
มาตรัสรู้อย่างนี้ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกๆ องค์ก็จะเป็นอย่างนี้ แต่
เราให้กิเลสมันชักไป ชักออกไปว่าฉันนี่ปัญญาชน ฉันนี่เป็นผู้สุดยอด ฉันมีความคิด
แปลกๆ ฉันมีความคิดทันสมัย ทันสมัยของกิเลสไป

แต่ถ้าทันสมัยของธรรมนะ ฝืนกิเลส ไม่อยากให้ไป.. ไม่ไป อยากรู้กิน.. ไม่กิน
อยากรู้ทำ.. ไม่ทำ ฝืนมันตลอดไป พอมันเบาตัวลงนะ เราจะเห็นคุณค่าของธรรมของ
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย โอ้โฮ ถ้าเราทำตามไปอย่างนั้นนะ จิตใจมันจะด้าน
มันจะสะควกสบาย มันจะแตกสลายไปเลย กิเลสแตกสลายไปในหัวใจจะทุกข์ยากมาก แล้ว
เราพยายามฝืนมัน ฝืนมันจนมันจิตผ่องใสเห็นใหม่ ฝืนจนจิตมันสงบ จิตเดิมแท้ที่ผ่องใส
จิตเดิมแท้ที่หมองไปด้วยกิเลส จิตเดิมแท้จะเป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส

มันเกิดมาจากไหนละ? มันก็เกิดมาจากการฝืนใจ การฝืนนี้เป็นพวกกรรมกรแบก
หาม เป็นพวกไอ้ถ้อย ทำไม่เป็น กิเลสมันต้องทำบนยอดไม้ กิเลสมันต้องทำในห้องแอร์
กิเลสมันต้องทำแบบปัญญาชนของมันนะ นั่นแหละมันจะพากันไปตาย!!

แต่ถ้ามันเป็นธรรมนะ มันจะฝืนอย่างนี้ มันเป็นสัจจะความจริงอย่างนี้ ความจริง
นี้แหละ คนเรากินแล้วก็ถ่าย ปฏิบัติก็ปฏิบัติ นี่กั้นนั่งสมาธิ ฝ่าเท้าเดินจงกรม นี่ทำอย่างนี้
แหละ แล้วมันจะพ้นกิเลส เอวัง